

N c M hi n nay có g n 500 t phú và 2.6 tri u tri u phú (8.9% dân số). Bằng chính sách thu và b ng chính sách buông l ng qu n lý (deregulation) c a T ng th ng Bush, rõ r t là ng i ta đã y c a c i c a ng i nghèo đ cho ng i giàu - n u không mu n nói bóc t và l ng g t ng i nghèo đ ng i giàu thêm.

V n đ cái giàu c a ng i giàu hi n nay trong nhi u tr ng h p là vô đ o, là b t công, là ăn c p, là l ng g t. Ch a bao gi ch nghĩa tu b n cho th y s kh ng ho ng tàn t nh hi n nay, ch vì cái tham vô h n c a con ng i đi đôi v i quy n l c vô hình không k m ch , đã làm cho ng i ta ch ng hi u th nào là cái ch nghĩa kinh tê th tr ng hi n nay.

Đ ng l c c a khoa h c qu n lý c a M , nhi m không ít "t t ng tôn giáo" c a George Bush, là l i ích t b n c a con ng i, c a cá nhân. Khi l i ích đó tràn ng p trong m t ng i qu n lý, ng i ta ch th y ti n đi vào tài kho n c a mình, thì h đ không th y, d b b t m t, d làm ng hay chép mi ng tr c nh ng b t tr c c a Th ng Đ . T lâu, ng i ta đã th y ch nghĩa cá nhân th ng tr m nh m trong môi tr ng kinh doanh c a M . C xem nh ng kho n thu nh p trên m i m t mà các di n viên đi n nh, các ca sĩ th ng th ng, các v n đ ng viên nhà ngh trong nh ng môn bóng r , bóng đá, qu n v t... đ c h ng. Và nh ng nhà qu n lý cũng nhanh chóng t v bùa mà đeo. H cho r ng "bàn tay ta làm nên t t c ", m i s thành công c a doanh nghi p là do tài qu n lý c a h h n là m t s thành công trong m t khung c nh có nh ng đi u ki n thu n l i mà nh ng quy t đ nh kinh doanh "đ u nh đã đ c vi t s n nh l i s m truy n ghi kh c trên hang đá". B i vì t cho mình có công cho nên h tìm cách t th ng cho chính mình b ng đ m i lo i thù lao, t l ng căn b n, đ n ti n th ng (dù cho công ty thua l), đ n nh ng kho n "chi tr và bù đ p", và nh ng nh ng kho n ti n th c hi n nh nh ng "c ph n th ng công".

T lâu, nh ng kho n thu nh p c a nh ng ông t ng giám đ c CEO đã b phê phán, nh ng ch nghĩa cá nhân đã làm cho ý th c v t cách, danh đ và liêm s c a con ng i v trí càng cao l i càng sa xu ng th p. Theo t New York Times s ra ngày 6-10, Richard Fuld Jr, t ng giám đ c c a công ty

Lehman Brothers

v a s p tiêm, đã nh n 256 tri u trong vòng năm năm qua. Trung bình m t năm 51 tri u. M t tu n m t tri u.

Kenneth Lewis

, ch t ch và t ng giám đ c c a

Bank of America

ch đ c 133 tri u, trung bình m t tu n ch đ c n a tri u. Đó là lý do ông ta có th ganh t v i ông Fuld.

James Cayne

, chủ tịch công ty số p t m Bear&Stearn, gặp hoàn c nh công ty khó khăn, nên chủ b túi 82.5 triệu u trong năm năm. Còn ông t ng giám đ c Joseph Cassano c a AIG v a đ c chính ph mua l i đó, trong tám năm qua m đ c 280 triệu u. Nay công ty c a ông đã đ c qu c doanh, m t tháng ông v n lãnh m t triệu u. M t tu n sau khi đ c chính ph ra tay t p c u, AIG t ch c m t tu n "ăn m ng" cho m y ông l n c a h n n i ăn ch i St. Regis Resort ở Monarch Beach, Cali, t n h t th y 442.000 đô la, trong đó có 23.000 đô t n đ m bóp! Cũng theo bài báo trên New York Times, sau khi AIG báo cáo l 5 t trong quý cu i cùng c a năm 2007, ông Martin Sullivan

, t ng giám đ c c a AIG th i đó, cũng ra tr c m t y ban xét khen th ng đ đòi nh ng viên ch c qu n lý hàng đ u đ c h ng t n th ng. Ông ta đ c 5 triệu u năm đo!

Thu nh p quá m c bình th ng 100 l n, 1000 l n so v i thu nh p trung bình c a nhân viên ph i g i là thu nh p phi nhân không th t n t i đ c. Nó ch t n t i b ng s trâng tráo t l a đ i mình, l a đ i ng i. Công b ng, công lý, l ph i, song ph ng... ph i là lu t ch i cho b t c mô hình qu n lý nào. S t n t i c a b t c ho t đ ng nào trong xã h i cũng ph i có n n t ng là l ng tri c a con ng i. Ng i ta nói Nh t B n đang đ i u ch nh mô hình c a h . Công ty không đòi h i s trung thành tuy t đ i c a nhân viên, nh ng v n tìm cách thuy t ph c s trung thành b ng cách xem biên pháp cho ngh vi c là b c cu i cùng thay v là bi n pháp đ u tiên khi xí nghi p gặp khó khăn. Và khi ph i c t l ng đ cho chi phí đ c k m ch , b t đ u ph i là nh ng ng i trên cao, không ph i t nh ng ng i d i th p. Và gi m t t l v l ng ng i trên và l ng ng i d i đ cho th y liêm s là v n đ đáng coi tr ng h n t n b c. M t dân bi u khi ch t v n ông T ng giám đ c Lehman Brothers, Richard Fuld Jr., đã n i nóng: "Các ông không th y t i l i khi l a g t nh ng ng i đ u t ? Các ông không còn liêm sĩ gì hay sao khi không dám đ ng ra xin l i ng i dân?"

Khi nh ng ông ở Wall Street có th lãnh nh ng kho n thu nh p g p ngàn l n ng i bình th ng, không th có cách gì g i khác h n là s ăn c p. Đúng nh l i ng i x a đã c nh cáo:

Con i nh y i này

Cổ p đêm là gì c c p ngày ở ph Wall !